DE CURAÇAOSCHE COURANT.

Deel XLI. ZATURDAG den 13den AUGUSTUS 1853. No. 33.

Uit het Algemeen Handelsblad tot den 15 July jl.

AMSTERDAM, 2 July. Het *wets ontwerp, regelende het toezigt op de onderscheidene kerkgenootschappen,* is van den volgenden inhoud:

WIJ WILLEM III, ENZ.

Alzoo Wy in overweging genomen hebben, dat het noodzakelyk is, wettelyke bepalingen vast te stellen ter uitvoering van onderscheidene voorschriften van het VIde hoofdstuk der grondwet en ter vervanging van op dit onderwerp bestaande verordeningen, opdat Wy gelyke bescherming aan alle kerkgenootschappen in het Ryk kunnen verleenen, en waken, dat zy zich houden binnen de palen van gehoorzaamheid aan de wetten van den Staat.

Zoo is het, dat Wy, den Raad van State gehoord en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelyk Wy goedvinden en verstaan by deze:

Art. 1. Aan de onderscheidene kerkgenootschappen wordt volkomene vryheid gelaten, zich met betrekking tot alles, wat hunne godsdienst en de uitoefening daarvan in hunnen eigenen boezem betreft, te organiseren onder verpligting van Ons dadelyk van hunne organisatie volledig kennis te geven en Onze goedkeuring te vragen op zoodanige bepalingen, waarvan de uitvoering niet zonder medewerking van het Staatsgezag kan plaats hebben.

Art. 2. Wy behouden Ons voor, van de bedienaren der openbare godsdienst, die vóór, by of na de aanvaarding hunner bediening eenen eed of belofte afgelegd hebben, welke door Ons bedenkelyk voor de veiligheid van het Ryk of voor de openbare orde en rust wordt geoordeeld, te vorderen den eed van getrouwheid aan Ons en gehoorzaamheid aan de wetten van den Staat, af te leggen binnen den termyn door Ons te bepalen, in handen van Onze commissarissen in de provincien, tot het afnemen daarvan door Ons gemagtigd.

Art. 3. Vreemdelingen worden tot het bedienen van de openbare godsdienst niet toegelaten, dan na daartoe Onze toestemming te hebben verkregen.

Art. 4. De titulaturen in de kerkgenootschappen aan de bedienaren der openbare godsdienst toegekend, geven noch ten opzigte van het wereldlyk gezag, noch ten opzigte van andere kerkgenootschappen, eenige aanspraak, rang of voorregt.

In de aanraking met het wereldlyk gezag worden die titulaturen alleen gebezigd na vermelding van den geslachtnaam der titularissen.

Art. 5. De ter aanwyzing van kerkelyk gebied door kerkgenootschappen gebezigde namen van provincien of gemeenten worden slechts als van kerkelyken aard beschouwd en hebben geen verder gevolg.

Art. 6. Zetels of standplaatsen van bedienaren der openbare godsdienst of van vergaderingen, kerkgenootschappen vertegenwoordigende, worden niet opgerigt, aangewezen of veranderd, dan nadat wy in het belang der openbare orde en rust de geschiktheid der plaats beoordeeld en erkend hebben.

Wy behouden Ons voor, in hetzelfde belang omtrent de al of niet geschiktheid dier zetels of standplaatsen, welke zonder Onze goedkeuring na den 3den November 1848 mogten zyn opgerigt, aangewezen of veranderd, uitspraak te doen binnen het jaar, volgende op het in werking brengen dezer wet.

Alvorens echter krachtens dit artikel eenige beslissing te nemen wordt de Raad van State gehoord.

Art. 7. De bedienaren der openbare godsdienst dragen het gewaad voor kerkelyke plegtigheden of by de uitoefening van de openbare godsdienst in hun kerkgenootschap voorgeschreven, niet dan binnen gebouwen en besloten plaatsen of dáár, waar de openbare godsdienstoefening naar het 2de lid van art. 167 der Grondwet is toegelaten.

Art. 8. Elke oprigting van een gebouw tot uitoefening van de openbare godsdienst, vereischt in het belang der openbare orde en rust een onderzoek omtrent de plaats van vestiging in de gemeente.

Voor dat de oprigting wordt toegelaten, zal, na verhoor der plaatselyke besturen, daaromtrent door Ons worden beslist.

Wanneer Onze goedkeuring niet gevraagd of geweigerd is, kan de opruiming door Ons voor rekening der stichters worden gelast.

Art. 9. Het klokkengelui tot viering van kerkelyke plegtigheden of om de ingezetenen tot de godsdienstoefening op te roepen, wordt in gemeenten, waar kerken van meer dan een kerkgenootschap zyn, niet toegelaten, dan met toestemming van Onzen kommissaris in de provincie.

Klokkengelui tot andere einden heeft geen plaats dan met vergunning der plaatselyke politie.

Art. 10. De bedienaar der openbare godsdienst, die aan deze wet of aan de bevelen, door Ons uit kracht daarvan uitgevaardigd, niet voldoet, hare voorschriften overtreedt, of elders dan art. 167 der Grondwet toelaat de openbare godsdienst uitoefent, wordt verklaard: "*in stryd met de wet te hebben gehandeld*" en veroordeeld in de kosten.

Art 11. De officieren van justitie by de arrondissements-regtbanken eischen, de beklaagde behoorlyk gedagvaard, voor de regtbank ter burgerlyke teregtzitting, de toepassing van het voorgaand artikel.

Geene vervolging kan door hen worden ingesteld dan op magtiging van den procureur-generaal onder wiens bevelen zy staan.

Art. 12. Van het vonnis wordt appel, van het arrest cassatie toegelaten.

Art. 13. De behandeling der zaak heeft in eersten aanleg en hooger beroep plaats met geslotene deuren: de gedaagde kan zich door een raadsman doen bystaan.

Art. 14. De bedienaar der openbare godsdienst, die na eene eerste veroordeeling andermaal wordt verklaard in stryd met de wet te hebben gehandeld, wordt by hetzelfde vonnis ontzet van de regten, opgenoemd in art. 42 van het strafwetboek, voor den tyd van drie tot tien jaren.

By derde of latere veroordeeling wordt de overtreder daarenboven tot gevangenisstraf van minstens zes maanden en hoogstens twee jaren veroordeeld.

Art. 15. De regtsgedingen krachtens het voorgaand artikel ter zake van herhaalde overtreding gevoerd, worden op de gewone wyze voor den gewonen regter behandeld.

Art. 16. By het in werking komen dezer wet zyn, behoudens de bepalingen der wetten en reglementen, bedoeld in art. 167 der Grondwet, afgeschaft de wet van 18 Germinal jaar X en alle andere met de tegenwoordige wet strydige bepalingen.

Lasten en bevelen enz.

De by deze wet gevoegde memorie van toelichting luidt als volgt:

De verhouding van den Staat tot de Kerk, meer bepaaldelyk het regt van den Staat om zoodanige verordeningen ten opzigte van de openbare godsdienst te maken, dat botsing voorgekomen en orde en rust gehandhaafd worden, is eene aangelegenheid wel van tederen aard, doch welker regeling in de hoofdpunten eene behoefte is, niet van het oogenblik alleen, maar door bevoegde beoordeelaars sedert geruimen tyd als wenschelyk en noodzakelyk beschouwd.

De tegenwoordige wets-voordragt heeft ten doel, aan die behoefte, dáár waar zulks oirbaar en noodig scheen, te voldoen.

Het toezigt van den Staat op de openbare godsdienstoefening is, op meer dan één punt, ten aanzien van één of meerdere kerkgenootschappen, tot een onderwerp van twyfel en onzekerheid geworden.

Die toestand mag niet worden bestendigd.

Zoo van de zyde der kerkgenootschappen, met onbepaalde vryheid, vroegere instellingen door andere worden vervangen en nieuwe worden vastgesteld, moet ook van de andere zyde worden bepaald, wat de Staat kan eischen en verbieden ten aanzien van de openbare werking dier instellingen naar buiten, opdat de Regering in staat zy gevaarlyke wryving voor te komen, orde en rust te bewaren en de verpligting des Konings, om alle kerkgenootschappen te houden binnen de palen van gehoorzaamheid aan de wetten van den Staat, door verwerping der bestaande wettelyke regeling zonder vervanging, geen ydel en nutteloos voorschrift worde.

Na ryp beraad en naauwkeurig onderzoek, heeft de Regering zich verpligt geacht de medewerking der Staten-Generaal, door het aanbieden der tegenwoordige wets voordragt, in te roepen, ten einde door de wetgevende magt aan elken staat van twyfel een einde kome.

Zonder tusschenkomst van den wetgever kan dit niet wel geschieden. Wel is waar zyn de regten en verpligtingen des Konings, als grondwettig hoofd der uitvoerende magt, met opzigt tot de Kerk, onmiskenbaar en in de art. 164 en volgende der Grondwet, bepaaldelyk in art. 169 gehuldigd. Maar alle deze grondwettige bepalingen moeten leven en kracht ontvangen uit staatswetten, bereids gemaakt of nog te maken.

Zoodanige wetten ontbraken dan ook niet, maar de voornaamste derzelve was nooit geheel uitgevoerd, is soms gewyzigd, en hare toepasselykheid is op meer dan één punt twyfelachtig geworden

De Regering heeft hier het oog op de wet van 18 Germinal jaar X, *relative à l'organisation des cultes,* waarby eensdeels het concordaat tusschen Zyne Heiligheid Pius VII en de Fransche Republiek tot wet van den Staat werd verklaard, anderdeels voor niet-Roomsche kerkgenootschappen een zeker aantal organieke bepalingen werden gemaakt.

Wat met deze wet is voorgevallen verdient een zeer opzettelyk onderzoek, omdat zy, naar het inzien, niet eigenmagtig kan worden op zyde gelegd, en haar aanzyn alléén reeds eene wettelyke regeling van het onderwerp vordert.

De wet van 18 Germinal jaar X, ofschoon slechts in een klein gedeelte van het Koningryk der Nederlanden geheel uitgevoerd, had kracht van wet voor het geheele Ryk.

Een deel van het tegenwoordig Koningryk, met name Limburg, het voormalig 4de en 5de district van Zeeland, bevond zich reeds onder de Fransche heerschappy, toen in 1802 die wet tot stand kwam. Zy is daar geheel uitgevoerd en zeker ten opzigte der organieke artikelen in volle kracht gebleven.

By decreet van 22 Juny 1810 werd zy ingevoerd in de weinige maanden te voren aan Frankryk afgestane departementen van de Monden van den Ryn en de Schelde en het arrondissement van Breda.

By decreet van 18 October 1810 werd ten aanzien der overige gewesten van het gesloopte Koningryk Holland in art. 206 wel is waar bepaald: "l'organisation du clergé Ca-" tholique et du clergé Protestant, actuelle-" ment existante, est maintenue;" doch deze bepaling gold in haren geheelen omvang slechts korten tyd.

By decreet van 6 January 1811 toch werden ook "dans les sept nouveaux départe-" ments, formés du territoire de la ci-devant "Hollande" uitvoerbaar verklaard de *wetten,* reglem. en decreten, "dont l'exécution dans les

» departements des Bouches du Rhin et des » Bouches de l'Escaut à été ordonnée par » Nos decrets des 22 Juin et 8 Novembre » 1810."

Onder de wetten nu by decreet van 22 July 1810 uitvoerbaar verklaard, behoort gelyk hierboven reeds herinnerd werd, de bedoelde wet van 18 Germinal jaar X, welke derhalve sedert en door het decreet van 6 Jan. 1811 regtsgeldig is geworden voor al de gewesten, welke deel uitmaken van het tegenwoordig Koningryk, voor zoo verre zy dit niet reeds was hetzy sedert het tydstip harer afkondiging, hetzy ingevolge het decreet van 22 Juny 1810.

De organisatie der geestelykheid bleef wel, krachtens het voorbehoud, te vinden in het decreet van 5 January 1811, nog achterwege, maar de wetsbepalingen betreffende de uitoefening van de openbare godsdienst waren ingevoerd en verbindend.

Het 2*de* additionele artikel der Grondwet van 1815, het 3*de* van die van 1848 hebben de aldus hier te lande ingevoerde Fransche wet gehandhaafd.

Het concordaat van 1827 heeft die regtsgeldigheid niet verzwakt, maar veeleer versterkt, door in art. 1 de *toepassing* (application) van het in de noordelyke provincien van het toenmalig Koningryk wel *ingevoerde*, maar *slechts gedeeltelyk uitgevoerde* concordaat van 1801 te waarborgen.

De *uitvoering* van het concordaat van 1801 was in de noordelyke provincien steeds onvolkomen, en moest dit uit haren aard zyn, zoo lang niet het 59ste van de organieke artikelen der wet van 18 Germinal jaar X en het daarby behoorend *tableau* was aangevuld en voor toepassing hier te lande vatbaar gemaakt.

Daarop doelde art. 8 van het concordaat van Fontainebleau, den 13den Febr. 1813 tot stand gekomen, en kort daarna door Zyne Heiligheid den Paus weder ingetrokken.

Had eene vestiging van bisschoppen hier te lande nog geene plaats, heeft zy tot nog toe op geene wettige wyze tot stand kunnen komen, hierdoor wordt de regtsgeldigheid der wet van 18 Germinal jaar X niet verminderd noch hare uitvoering, voor zooveel de mogelykheid bestond, op andere punten belemmerd.

Steeds werd byv., het art. 45 der organieke bepalingen ook in de noordelyke provincien van het vereenigd Koningryk en, na de afscheiding van Belgie, in het Koningryk der Nederlanden, door de Regering gehandhaafd.

Steeds werd art. 1 als verbindend beschouwd, in die mate dat het in 1848 noodig gekeurd werd het art. 170 in de Grondwet op te nemen.

In datzelfde jaar verklaarde de Regering in eene Nota, gevoegd by hare Memorie van Beantwoording op het Verslag der Tweede Kamer over de wets-voordragten tot herziening der Grondwet, dat tot de *wetten*, in art. 167 2*de lid* der Grondwet bedoeld, met name behoorde de wet van 18 Germinal jaar X; eene verklaring die geene wederspraak uitlokte.

Dat gedeelte der wet van het jaar X, dat de belangen der Hervormde kerken betrof, bleef buiten aanmerking, toen in 1816 en latere jaren de Protestantsche en Luthersche kerkgenootschappen hunne eigene inrigting erlangden in gemeen overleg met den Koning.

In hoeverre dit destyds geschiedde op grond der woorden: *sans préjudice des modifications particulières, qui ont été ou seront par Nous apportées pour ces mêmes départements*, voorkomende in meergemeld decreet van 6 January 1811, dan wel zyn oorsprong ontleende aan dezelfde regtsbeschouwingen, welke leidden tot eene afwyking in vrygevigen zin van art. 44 der wet van 18 Germinal jaar X by een Koninklyk besluit van 20 Juny 1825, No. 116, behoeft hier niet opzettelyk te worden overwogen.

Zeker is het intusschen, dat ten aanzien der Roomsch-Katholyke kerk hier te lande, noch ten gevolge van eigene inwendige organisatie onder goedkeuring des Konings, noch ten gevolge van latere overeenkomsten met den Pauselyken Stoel, veranderde bepalingen zyn ingevoerd, en dat derhalve, hoe men ook gelieve te denken over hetgeen in 1816 en volgende jaren ten aanzien der Herv. kerken plaats greep, de wet van 18 Germinal jaar X alsnog de eenige verordening is, welke als organieke wet voor de R. Katholyke kerk hier te lande regtsgeldig, voor dadelyke toepassing, immers gedeeltelyk, vatbaar is, en als *wet*, naar het inzien der Regering, zonder de tusschenkomst der *wetgevende* magt niet wel kan worden ingetrokken.

In de *tweede* plaats moet de Regering wyzen op het concordaat van 1827, afgekondigd by koninklyk besluit van 2 October 1827 (*Staatsblad* No. 41).

By deze overeenkomst wordt het wettig bestaan van de wet van 18 Germinal jaar X erkend, want zy wordt niet in de noordelyke provincien ingevoerd, maar op dezelve slechts toegepast.

Stelt men nu intusschen dat concordaat van 1827 ter zyde, dan blyft men in den toestand waarin men bevorens was; een toestand, welke dan ook tot nu toe is gehandhaafd, dat die organieke bepalingen, welke niet door latere voorschriften waren vervallen, als daar is bepaaldelyk art. 45 der wet van 18 Germinal jaar X, hier te lande kracht van wet hadden en niet zonder tusschenkomst der Staten-Generaal krachteloos kunnen worden gemaakt.

De Regering ten minste acht zich niet bevoegd om eene wet, al ware zy slechts ten opzigte van één enkel artikel of ten opzigte van een gedeelte van het Ryk van kracht gebleven, als vervallen voorby te gaan.

Maar ook al konde zy dit, des neen, ten opzigte der wet van 18 Germinal jaar X en van andere bepalingen, waarin over de openbare godsdienst wordt gehandeld; al moest men erkennen, dat veel van de staatswetten, die het toezigt op de kerkgenootschappen verzekerden, was verlamd en twyfelachtig geworden, het zoude slechts de noodzakelykheid eener wet als de onderhavige bewyzen. In een land, waar zoo verschillende kerkgenootschappen bestaan, moeten er wetten zyn binnen welker palen de Koning hen kan houden. Dit wil ook de Grondwet, zal het voorschrift van art. 169 dier wet niet zonder gevolg noch doel blyven, en het voorbehoud in de artt. 164 en 167, ter bescherming der maatschappy en tot bewaring van orde en rust, niet zyn een ydele klank.

Er is alzoo eene wet noodig, om de wet van 18 Germinal jaar X af te schaffen; er is eene wet noodig, omdat er twyfel kan bestaan, waar en in hoe ver die wet nog werkt; er is eene wet noodig, omdat de organieke bepalingen dier wet niet passen op het beginsel van vrye godsdienst-belydenis door de Grondwet gevestigd; en er is vooral eene wet noodig, omdat de Grondwet die vryheid alleen wil behoudens orde en verantwoordelykheid en alzoo behoudens regelen en voorschriften, waardoor botsing wordt voorgekomen en de Koning wordt in staat gesteld orde en rust te bewaren.

Wat nu betreft het aangeboden wets-ontwerp, zoo zyn daarin als hoofdbeginselen aangenomen gelyke regten en gelyke bescherming van alle kerkgenootschappen, vryheid van inwendige organisatie, maar bekendheid daarmede by de Regering en regt tot het vragen van waarborgen voor veiligheid, orde en rust en voorzorgen tegen stoornis daarvan. Het doel der wet is de zorg, dat de burgerlyke maatschappy geene schade lyde door de vrye belydenis van ieders godsdienstige meening; enz.

De Memorie van Toelichting, behoorende by het wets-ontwerp, regelende het toezigt op de onderscheidene kerkgenootschappen, moet nog worden aangevuld met de Toelichting der Artikelen. Deze is als volgt:

Art. 1 erkent eensdeels een regt, dat ieder kerkgenootschap in Nederland heeft, om namelyk zich naar eigen leer en beginselen te ontwikkelen en te organiseren, maar het schryft tevens voor, dat die organisatien ter kennisse des Konings worden gebragt, ten einde Hy in de gelegenheid zy een wakend oog te houden en te zorgen, dat de orde gehandhaafd worde en de rust ongestoord blyve. Daarby ontneemt het alle waarde aan voorschriften, waarby, zonder goedkeuring des Konings, over de medewerking van het staatsgezag is beschikt.

Art. 2. Het is eene bekende zaak, dat sommige bedienaren van de godsdienst beloften doen of eeden zweren, welke voor meer dan ééne uitlegging vatbaar zyn, en waarvan de woorden moeijelyk in eenen anderen dan voor de veiligheid bedenkelyken zin kunnen worden opgevat.

Om de Natie gerust te stellen en alle verdenking van de bedienaren der openbare godsdienst af te weren, heeft de Koning zich voorbehouden, van hen, die naar Zyn oordeel zoodanige bedenkelyke eeden of beloften hebben gedaan, te vorderen een eed van trouw aan Hem en gehoorzaamheid aan de wetten van den Staat.

Art. 3. Vreemdelingen, hier gewoonlyk zonder betrekkingen, zonder belang en zekere zonder vaderlandsch gevoel, kunnen niet zonder gevaar toegelaten worden om openbaar van een byna onschendbaar standpunt het woord te voeren.

Om hen tot het bedienen van de openbare godsdienst toe te laten, moet de Regering de overtuiging hebben, dat zy waarborgen tegen uitspattingen opleveren.

Art. 4, 1ste lid. Met het oog op artt. 165 en 166 der Grondwet is het noodig deze waarheid te constateren in de wet.

Zy snydt elke vordering, op grond van vermeenden voorrang, in de toekomst af van de geestelykheid tegenover de burgerlyke overheid, en tevens van de geestelykheid der verschillende kerkgenootschappen onderling.

Nayver en twist worden daardoor vermeden, zoowel als verheffing, al zy het slechts in schyn, van de eene gezindheid boven de andere.

2de lid. Deze bepaling heeft nog een byzonderen grond aan het kerkelyk staatsregt ontleend. Er kan in den boezem van een kerkgenootschap zelf verschil zyn over de vraag: wie de eigenlyke titularis is; eene vraag die door de wereldlyke overheid niet wel kan worden uitgemaakt, zonder *in sacra* zich te mengen. Gaat de titulatuur vergezeld van den geslachtsnaam van den titularis, de vraag blyft voor den Staat onaangeroerd.

Art. 5. Ook deze bepaling is eene waarheid die, ter vermyding van verkeerde gevolgtrekkingen van de zyde der Kerk, niet overbodig te achten is.

Art. 6. Handhaving van rust en orde, die groote en dikwerf moeijelyke taak van de uitvoerende magt, maakt dit artikel noodzakelyk, dat overigens zynen grond vindt in Artt. 164 en 167 der Grondwet en in de meergemelde verpligting der Kroon tot het houden van toezigt op de kerkgenootschappen en over hunne organisatie, voor zoo verre die naar buiten werkt en hen in onmiddelyke aanraking brengt met den Staat.

Dat de vestiging of verandering van zetels en standplaatsen der bedienaren van de godsdienst, alom waar men dit zoude goedvinden, een onderwerp van zuiver kerkelyken aard is, kan evenmin worden toegegeven, als dat het vestigen van een kerkgebouw op eene voor de rust eener gemeente ongeschikte plaats, van zuiver kerkelyken aard zoude zyn. Hetgeen omtrent de standplaatsen der hoogere geestelykheid in de meeste concordaten tusschen den Pauselyken Stoel en de staten van Europa is overeengekomen, of, *in gemeen overleg met deze laatsten*, in de bullen van afkondiging dier concordaten veelal wordt vastgesteld, bewyst ten allen overvloede duidelyk, dat het hier geen onderwerp van uitsluitend kerkelyken aard geldt.

De Regering is van oordeel, dat naar de beginselen der Grondwet geene zetels of standplaatsen zonder een voorloopig onderzoek van Staatswege naar de geschiktheid der plaats konden worden opgerigt of aangewezen, en dat het belang van orde en rust vordert, dat daarover, voor zoover geene goedkeuring is verkregen, nog door den Koning uitspraak kan worden gedaan. Zy heeft echter geoordeeld dat dit onderzoek niet hooger dan tot de afkondiging der gewyzigde Grondwet moest opklimmen en binnen een betrekkelyk korten termyn oplossing moest vinden, opdat de staat van onzekerheid niet te ver worde uitgebreid en van korten duur zy.

Art. 7. Art. 167 der Grondwet heeft hier tot leiddraad gestrekt.

Elk vertoon van kerkgewaden is onnoodig op iedere andere dan op die plaats, waar de openbare godsdienst wordt uitgeoefend en geoorloofd is.

Zoodanig vertoon is niet alleen voor de vrye uitoefening der godsdienst onnoodig; het is tevens niet wenschelyk onder eene bevolking als die van Nederland, waar zoo onderscheidene gezindheden elkander iederen dag ontmoeten onder gelyke bescherming van allen door den Staat.

De Regering heeft intusschen hier slechts op het oog het eigenlyk kerkelyk gewaad, en geenszins hetgeen de bedienaren der openbare godsdienst buiten de kerken, in het dagelyksch leven gewoon zyn te dragen.

Art. 8. Ook dan, wanneer tot het oprigten van een kerkgebouw in eene gemeente is besloten, blyft nog de vraag, of de uitgekozene localiteit wel geschikt is in het belang van orde en rust. Zoo zoude het weinig raadzaam zyn, kerkgebouwen van verschillende kerkgenootschappen naast elkander te plaatsen of daarvoor plaatsen in te nemen, waaraan geschiedkundige herinneringen waren verbonden, waarop het grootste deel der gemeente groote prys stelde. Deze en meer niet te voorziene omstandigheden eischen ook hier een onderzoek naar de geschiktheid der plaats.

Art. 9. Ook dit uitwendig kerkgebruik, dat bovendien alles behalve algemeen wordt in acht genomen, is in den regel onnoodig; gedurende de kerkdiensten der verschillende gezindheden niet zelden hinderlyk, en aanleiding gevende tot verwarring.

Op sommige plaatsen echter kan het nuttig zyn, op andere kan het de nadeelen hier opgenoemd missen en aan de gemeente aangenaam zyn; dan kan de toestemming er toe worden verkregen.

Het laatste lid des artikels ziet op de gevallen van brand, watersnood en andere omstandigheden van buitengewonen aard.— Daaromtrent beslist de plaatselyke policie naar gelang van zaken.

Artt. 10 en 14. By eene eerste overtreding is het voldoende en meest aan de overtreding en den stand des overtreders passend geoordeeld, door den regter ten aanzien van dezen te doen verklaren, dat hy heeft gehandeld in *stryd met de wet*.

Deze soort van censuur schynt doelmatig als straf en als waarschuwing voor de toekomst tevens.

Gaat echter eenig geestelyke voort met de wet of art. 167 der Grondwet voor niets te achten en te overtreden, dan zyn strengere maatregelen noodzakelyk.

By eene eerste herhaling wordt hy ontzet van de regten in art. 42 van het Wetboek van Strafregt opgenoemd, en hechten zich derhalve aan de censuur, die ook dan wordt uitgesproken, gevolgen voor het burgerlyk leven, welke eene billyke verzwaring van straf daarstellen.

By derde of latere veroordeeling, acht de Regering het voegzaam dien voortdurenden staat van tegenstand tegen 's lands wetten op meer krachtige wyze en wel door gevangenisstraf te bedwingen.

Artt. 11 en volgende. Als regel van bevoegdheid was de bepaling noodig, welk regterlyk collegie in eersten aanleg van de overtreding zal kennis nemen. De arrondissements-regtbanken schenen daartoe als van zelf aangewezen.

Het onderzoek ter teregtzitting zal by eene eerste overtreding plaats hebben overeenkomstig art. 854 van het Wetboek van Burgerlyke Regtsvordering.

Ten einde bovendien den geestelyken overtreder alsdan aan de onaangenaamheden eener openbare teregtstelling niet bloot te stellen, ook ten einde aan, onder sommige omstandigheden, mogelyke spanning der gemoederen in eene gemeente geen voedsel te geven, wordt de zaak in eersten aanleg en in hooger beroep behandeld met gesloten deuren.

By eene tweede of latere overtreding echter wordt de zaak als een gewoon strafgeding voor den correctionelen regter, kamer van strafzaken, behandeld.

De tegemoetkoming, liggende in het berechten der overtreding overeenkomstig art. 854 Wetboek van Burgerlyke Regtsvordering, schynt geen vereischte met opzigt tot hen, die, voor eene eerste waarschuwing doof, hunne overtreding herhalen.

Het toezigt, den procureurs-generaal in het laatste lid van art. 11 opgedragen, is een waarborg te meer voor de eenheid en voorzigtigheid in het handhaven der wet.

De Memorie van Toelichting is onderteekend door den Heer van Hall, als tydelyk voorzitter van den raad van ministers.

AMSTERDAM, 13 *July*. Wy vernemen, dat de Tweede Kamer der Staten-Generaal de Heeren Groen van Prinsterer, Westerhoff, Wintgens, Sloet tot Oldhuis en de Brauw heeft benoemd tot Rapporteurs voor het wets-ontwerp tot regeling van het toezigt op de onderscheidene Kerkgenootschappen.

'S GRAVENHAGE, 14 *July*. De afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten Generaal hebben zich gedurende drie dagen bezig gehouden met het onderzoek van het wets-ontwerp tot regeling van het toezigt op de kerkgenootschappen.

— Den 24sten Juny jl. is het model in pleister van het standbeeld van Lourens Janszoon Coster van Amsterdam naar 's Hage vervoerd, om daar in de werkplaats der Heeren Enthoven in metaal te worden gegoten.

— 10 *July*. Aan het dezer dagen plaats gehad hebbende examen voor plaatsing als kadets voor het leger hier te lande en in de kolonien op de academie te Breda, hebben 124 aspiranten deelgenomen, waarvan slechts 63 aan de vereischten konden voldoen, terwyl 88 geplaatst hadden kunnen worden.

AMSTERDAM, 11 *July*. By besluit van Z. M. van den 2den dezer, is eene wyziging gebragt in het hoofdtooisel der Heeren generaals, hoofd- en verdere officieren van den grooten en generalen staf van het leger. De hoed namelyk zal worden vervangen door een chacot, van donker blaauw laken, verlakten bodem, horizontale verlakte klep, van boven met een met goud geborduurden rand en half gebombeerden pompon. In gala voor de generaals met eene aigrette, voor den generalen staf met zwarte en voor de ordonnance-officieren en adjudanten van Z. M. en de Prinsen van den bloede, met witte afhangende hanenvederen, waaronder cocarde met bouillons, enz.; voor de generaals daarenboven van onderen met een gouden koord en bouillons. De chacot-vorm, hoog 20½, van achteren 16 duim. (In plaats van donker blaauw laken met goud, voor de ordonnance-officieren, ligt blaauw laken met zilver).

In kleine tenue, gewast linnen overtrek zonder plooijen of rimpels.

Met 1 January 1854 mogen de hoeden niet meer worden gedragen, dan door gepen-

tioneerde generaals, hoofd en verdere officieren, die in tenue verschynen.

— 12 *July*. Wy hebben in der tyd overgenomen een artikel uit een binnenlandsch dagblad, meldende, dat de Regering difficulteerde in het betalen der salarissen van de R. C. geestelykheid, omdat de mandaten daartoe niet waren ingeleverd, door eene erkende geestelyke autoriteit. Thans evenwel berigt de *Noord-Brabanter*, dat die betaling werkelyk gevolgd is.

In het geheim consistorie van 27 Juny heeft Z. H. het *pallium* verleend, onder anderen aan Mgr. J. Zwysen, aartsbisschop van Utrecht.

HELLEVOETSLUIS, 1 *July*. Heden namiddag arriveerde alhier de eerste Haring met Zr. Ms. stoomschip Cycloop, luit. ter zee Camp, aanbrengende 101 ton.

WILLEMSOORD, 1 *July*. Heden heeft men met Zr. Ms stoomschip Amsterdam, kapt. luit. ter zee J. Spanjaard, eenen kleinen togt buiten de haven gedaan. Het vaartuig zoowel als de machine moeten, by deze eerste proeve, aan de verwachting volkomen hebben beantwoord.

NIEUWE DIEP, 2 *July*. Naar wy vernemen is de kommandant van Zr. Ms. fregat Prins van Oranje, kapt. luit. ter zee Fruchs, op non-activiteit gesteld, en het bevel over dien bodem opgedragen aan den kapt. ter zee Stel, thans non-actief.

HARDERWYK, 9 *July*. Op den 22sten dezer zal van hier vertrekken naar Rotterdam, een detachement suppletietroepen, sterk 55 onderofficieren en manschappen, onder kommando van den 2den luit. W. Jarman, van het 4de reg. inf, om op den 23sten aldaar over te gaan aan boord van het schip Gouverneur Elzevier, bestemd naar Curaçao.

AMSTERDAM, 4 *July*. Uit Konstantinopel wordt van 20 Juny geschreven, dat het Nederl. oorlogstoomschip Soembing, den 16 aldaar aangekomen, den 17 weder vertrokken was met den kanselier der Nederl. legatie, om aan de autoriteiten te Syra vyf grieken aan te wyzen, die schuldig zyn aan den moord en roof, eenigen tyd geleden op een Nederl. schip gepleegd. Men hoopt, dat de Grieksche regering ditmaal de schuldigen zal straffen en hen niet als anders gewoonlyk geschiedt het ontvlugten zal gemakkelyk maken. De Soembing zal na den terugkeer van deze zending te Konstantinopel gestationeerd blyven.

Het Nederl. oorlogs-stoomschip Soembing is 23 Juny van Syra te Konstantinopel teruggekeerd.

— 10 *July*. Zr. Ms. instructiebrik de Zeehond is 28 Juny jl. in de baai van Corunha aangekomen, en zoude, na een kort verblyf aldaar, den kruistogt in den Atlantischen Oceaan vervolgen. Het état-major en de zich aan boord bevindende adelborsten van de koninklyke academie voor de zee- en landmagt en verdere bemanning bevonden zich in den besten welstand.

PARYS, 6 *July*. Van meer belang is hetgeen men heden meldt omtrent een aanslag tegen het leven van den Keizer, welke men ontdekt heeft. De Keizer en de Keizerin hadden zich gisteren avond naar de *Opera comique* begeven, om er de heropenings-voorstelling by te wonen. Omstreeks het midden van den avond merkte men eene groote opschudding in den omtrek van den schouwburg; de circulatie werd gestremd en verscheidene personen in hechtenis genomen.— Men verhaalt, dat een komplot tegen den Keizer is ontdekt, hetwelk ten uitvoer zoude gebragt worden eenige oogenblikken later, of by het verlaten van den schouwburg door HH. MM. Vele van de in hechtenis genomene personen droegen pistolen en dolken by zich. Natuurlyk geeft het voorgevallene tot allerlei, deels zeer overdrevene geruchten, aanleiding. Daarentegen wordt in een officieel berigt dienaangaande het voorgevallene als onbeduidend voorgesteld en alleen gezegd, dat de politie een twaalftal personen, tot voormalige geheime genootschappen behoorende, welke de orde wilden verstoren, in hechtenis heeft genomen.

— 7 *July*. De Keizer en de Keizerin hebben gisteren de voorstelling bygewoond, welke in de *Opéra Comique* gegeven werd ter gelegenheid van de heropening van dezen schouwburg. Gedurende den ganschen avond heerschte in den omtrek van den schouwburg veel gisting; er hadden talryke arrestatien plaats van personen, met pistolen en dolken gewapend. Men heeft een complot ontdekt, hetwelk tegen het leven van den Keizer en de Keizerin gesmeed was. Volgens eene nota in de dagbladen opgenomen, zou het aantal gearresteerden 12 bedragen, allen behoorende tot geheime genootschappen.

—12 *July*. Wat het binnenlandsche nieuws betreft, meldt men alleen eenige nadere byzonderheden omtrent de arrestatien ter zake van het komplot der *Opera Comique*. Het aantal gearresteerden bedraagt, zooals men verzekert, slechts 14 a 15. Overigens zal in den loop dezer maand een drietal staatkundige processen behandeld worden, o. a. dat van het roode komplot, waarvan de behandeling op den 20 is bepaald.

— Men verzekert stellig, dat de Keizerin andermaal in gezegende omstandigheden verkeert.

— 10 *July*. Men meldt, dat de generaal de Cotte, die zoo als men weet, met eene zending naar Rome belast was, eerstdaags naar Parys zal terugkeeren. Men zegt, dat hy aan den Keizer van wege den Paus betuigingen van leedwezen zal overbrengen, omdat deze zich verhindert ziet om naar Parys te komen ter bywoning van de krooning. Tevens meldt men, dat de Paus zich door een delegaat zal doen vertegenwoordigen.

— 11 *July*. De *Moniteur* bevat als hoofdartikel in zyn niet officieel gedeelte, een stuk uit een Duitsch dagblad over de Duitsche vestingen, waarin de volgende zonderlinge zinsneden voorkomen: "De Nederlandsche vestingen, welke de linie van de Maas verdedigen, Maastricht, Roermond en Venlo, behooren eerder tot het Duitsche dan tot het Nederlandsche verdedigingsstelsel.— Hetzelfde is het geval met Antwerpen, *dat als eene Duitsche vesting moet beschouwd worden*." In een ander dagblad zouden deze laatste woorden geen opzien baren, maar daar het hoofd van den staat in het officiele blad zyne bedoelingen en denkbeelden openbaart, verkrygen deze woorden eene ernstige beteekenis, te meer daar zy ook in den *Moniteur* aldus curcyf gedrukt voorkomen.

MADRID, 5 *July*. De Koningin is de vyfde maand van hare zwangerschap ingetreden. Deze tyding zal den volke worden bekend gemaakt.

— De hitte is hier byna ondragelyk. Er begint gebrek aan water te komen.

BERLYN, 9 *July*. De groothertog van Saksen-Weimar Eisenach is den 8 dezer overleden.

FRANKFORT, 8 *July*. UitAlexandrie meldt men van 21 Juny, dat het 16,000 man bedragende Egyptische hulpkorps bestemd is om Syrie te bezetten en dat de Engelsche agenten den Pacha vleijen met een toekomstig Arabisch ryk, onder Engelsche bescherming.

— Berigten uit Belgrado spreken van geschillen tusschen de Servische regering en de Porte. De Porte vorderde namelyk den Servischen landstorm op tegen de Russen, maar de Vorst draalde om hieraan te gehoorzamen.

— Het gerucht wil, dat de Grootvorst Konstantyn het opperbevel over de Russische troepen in het Zuiden in persoon zal aanvaarden, zoodra zy allen in de Donauvorstendommen zullen binnengerukt zyn.

— De jongste berigten uit Perzie gewagen van groote rampen. In de hoofdstad Teheran woedde de cholera derwyze, dat meer dan de helft der bevolking naar het gebergte gevlugt was. Headal en Shiras, die beroemde streek met hare heerlyke rozen en druiven, het lievelingsoord van de dichters Hafiz en Firdusi, werwaarts sommigen het Bybelsche paradys verplaatsen, is door eene vreesselyke aardbeving verwoest. In de stad Chiras alleen haalde men 10,000 lyken van uit de puinhoopen te voorschyn en was men dien ten gevolge beducht voor het uitbreken eener pestziekte. Te Ispahan, de tweede hoofdstad des ryks, droogde zelfs de eenige bron van drinkbaar water op.

LONDEN, 7 *July*. Hier ter stede zyn tegenwoordig eene menigte valsche souvereinen, halve kroonen en shillings in omloop, die uit yzer bestaan en door galvanoplastische bewerking verguld of verzilverd zyn.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 12 Augustus 1853.

NAMENS den Heer Gouverneur wordt by deze bekend gemaakt, dat de zetting van het brood voor de volgende week, eindigende den 20 dezer, als volgt is bepaald: het brood van vyftien Cents moet $19\frac{3}{4}$ oncen wegen en van mindere pryzen naar evenredigheid; zullende het zoogenaamde fransche brood van den voormelden prys een once minder mogen wegen; op pœne als by de Publicatie van den 16 Maart 1824 is vastgesteld.

De Koloniale Secretaris,
J. SCHOTBORGH Hz.

ADMINISTRATIE van FINANCIEN.

Publieke Inschryving.

BY het bestuur van Bonaire benoodigd zynde eene hoeveelheid van 800 *schepels mais, gaaf en goed, aldaar te leveren vóór den 27 dezer*, zoo zal die leverancie aan den voordeeligsten inschryver worden verleend; wordende hierby bepaald:

1. dat met het inschryvingsbiljet zal moeten worden overgegeven het monster van de mais, welke men aanbiedt te leveren;
2. dat de inschryvingsbiljetten en monsters, welke met het vallen van het middagschot niet zyn of worden ingeleverd, niet in aanmerking zullen komen;
3. dat byaldien de te Bonaire geleverd wordende mais, door het bestuur aldaar mogt bevonden worden niet gaaf en goed te zyn, overeenkomstig het goedgekeurde monster, de leverancier zal moeten gedogen, dat de benoodigde hoeveelheid mais voor zyne rekening worde aangekocht.
4. dat de eenmaal ter administratie van financien ingeleverd zynde biljetten, niet zullen kunnen teruggenomen, noch door anderen vervangen worden.

De genen, die hierin gading hebben, gelieven de beslotene inschryvingsbiljetten en de monsters ter Administratie van Financien intezenden, alwaar dezelve zullen worden aangenomen op aanstaanden Dingsdag, den 16 dezer, uiterlyk tot en met het vallen van het middagschot.

Curaçao den 12 Augustus 1853.
De Administrateur van Financien,
H. KIKKERT.

MET voorkennis van de Koloniale Administratie, zal de ondergeteekende op aanstaanden Maandag, den 15 dezer, des morgens te 10 ure, binnen het fort Amsterdam, publiek verkoopen:

$5\frac{1}{2}$ vat afgekeurd Hardbrood, afkomstig van Zr. Ms. Marine.

Curaçao den 12 Augustus 1853.
De Klerk van den 1sten rang
belast met de Magazynen,
J. H. B. SCHOTBORGH.

Lyst van de ter Koloniale Secretary liggende onafgehaalde brieven, aangebragt sedert de laatste acht dagen.

John Figerro.	Emilia Charlotte Jonanny.
Murita Schonnewolff.	Eugène Boom.
Mr. Ormondy.	Isaac Penso.
H. L. Jutting.	Carlos Martes Profet.
V. G. Morales.	Joseph Fidanque.
John Herbert. 3.	Sarah C. Henriquez.
Joseph Berners. 2.	C. P. Monsanto.
Pedro Rodriguez.	Generoso Penso.
Miguel Gutierez.	S. de Leon.
Henry Penso.	Hana Lefi Maduro.
F. C. Gillette. 3.	
Graf & Schon.	

Curaçao den 12 Augustus 1853.
De Commis, belast met de
Post-directie,
JOHN C. GAERSTE.

Maatschappy tot Onderwys.

DE Heeren Leden worden uitgenoodigd tot het bywonen eener buitengewone algemeene Vergadering, op Dingsdag, den 23 dezer, des avonds te zeven uren, in het Schoolgebouw.

De gewigtige redenen, welke tot het beleggen dezer Vergadering aanleiding gegeven hebben, zullen by circulaire aan de Heeren Leden worden medegedeeld.

Curaçao den 11 Augustus 1853.
De Secretaris der Maatschappy
voormeld,
J. H. SCHOTBORGH.

ONDERTROUWD.

Jhr. Mr. D. M. RAMMELMAN ELSEVIER
met
E. A. S. ROJER.

Curaçao den 5 Augustus 1853.

TENIDA ord∴ de la Resp∴ ▭∴ Perfecta Igualdad No. 10, el Sábado 20 de Agosto á las $6\frac{1}{2}$ de la tarde, en su local de costumbre en Scharlo.

C U R A Ç A O.

Vaartuigen in- en uitgeklaard in de laatste acht dagen.

INGEKLAARD.—*Augustus.*

5 hamb. brik Hever, Rhode, St. Thomas.
dom. golet La Matilda, Charles, Sto. Dom.
6 ned. boot Johanna Catharina, Martyn, Bon.
„ bark St Nicolaas, Heiliger, Bonaire.
am. brik Neger, Hawson, Suriname.
8 ned. golet Coriano, Lopez, Coro.
„ boot Helena, Thodé, Bonaire.
„ bark Zeepaard, Evertsz, La Guaira.
„ golet Jane, Debrot, Aruba.
„ „ Victoria, Penso, Cumarebo.
„ „ Médiateur, Pinto, Pto. Cavello.
ven. „ Zaeta, Faneyte, Jamaica.
ned. „ Curaçaosche Pakket, Diaz, St. Thomas.
„ boot Maria, Nicolaas, Bonaire.
9 „ bark Silania, Capriles, Aruba.
10 eng. gol. Norman, Horton, St. Thomas.
ned. „ Antonia, van der Singel, Aruba.
„ boot Martina, Landskind, Bonaire.
11 „ gol. Lafayette, Marcomje, La Guaira.
eng. „ Vine, Clements, Barbados.
„ brik Pursuit, Crocker, Demerary.
12 ned. boot Anita, Boom, Bonaire.

UITGEKLAARD.—*Augustus.*

5 ned. golet Reliance, de Haseth.
6 „ boot Maria, Beukenboom.
„ golet Transit, Neuman.
dom. „ La Matilda, Charles.
ned. „ Morris, Montanus.
amer. brik Neger, Hawson.
9 „ „ Morancy, Wooster.
ned. golet Victoria, Penso.
ven. „ Am. Julia, Thielen.
ned. boot Helena, Thodé.
„ bark Silania, Capriles.
10 „ golet Curaçaosche Pakket, Diaz.
„ boot Johanna Catharina, Martyn.
„ „ Maria, Nicolaas.
11 „ golet Coriano, Lopez.
hamb. brik Hever, Rhode.
eng. golet Vine, Clements.
„ brik Pursuit, Crocker.
12 ned. bark St. Nicolaas, Heyliger.

De Nederlandsche Pakketschoener CURAÇAOSCHE PAKKET, kapitein P. DIAZ, is den 7 dezer van St. Thomas aangekomen, medebrengende den tweeden brievenzak van July. By deze gelegenheid zyn alhier Nederlandsche Couranten tot den 15 en de *European Times* van den 17 July ontvangen.

In het Byvoegsel der *N. R. Courant Ed. voor de W. I.* van den 14 July, ziet men dat een door Ingezetenen van Curaçao aan de Tweede Kamer der Staten Generaal ingezonden adres, bevattende bedenkingen tegen het vroeger voorgesteld reglement nopens het beheer van West Indie, in de zitting van den 12 July ingekomen en aan de Commissie voor de verzoekschriften verzonden is.

In de zitting der Tweede Kamer van de Staten Generaal, van den 12 July, was ingekomen een aantal adressen, waaronder twintig tegen de voordragt, nopens het toezigt op de kerkgenootschappen. Al deze adressen werden in handen van de Commissie voor de verzoekschriften gesteld.

Den 8 en 9 July hebben zeer hevige onweersbuijen in onderscheidene streken van Nederland gewoed, waardoor aanmerkelyke schade aan gebouwen, boomen, veldgewassen en vee is veroorzaakt.

De Nederlandsche fondsen stonden, volgens de *Prys-Courant der Effecten*, van den 14 July, als volgt:

Werk. Schuld á $2\frac{1}{2}$ pCt.,			*Hoogste koers*		$63\frac{3}{8}$.
Dito	„ 3	„	„	„	$76\frac{3}{8}$.
Dito	„ 4	„	„	„	$94\frac{1}{16}$.

Den 3 dezer heeft men in Cumana wederom eenige schokken van aardbeving ondervonden, met dat gevolg dat de gebouwen, welke by de aardbeving van den 15 July zyn blyven staan, instortteden. Wy hebben geene meerdere byzonderheden van dit ongeval vernomen.

Met genoegen nemen wy het volgende, voorkomende in de *N. R. Courant, Ed. voor de W.-I.*, van den 6 July jl., over:

"Het is den Reeders en Opvarenden van het Schip RAPHAEL, Kapt. J. A. BUYKES, eene aangename taak, langs dezen weg, openlyk Dank en Hulde te geven aan den Wel Ed. Gestr. Heer H. M. VAN RHYN, Officier van Gezondheid 1ste klasse by het Garnizoen te *Curaçao*, voor de zoo geheel belangelooze zorg, als uitmuntende behandeling en verpleging, door dien Menschenvriend aan zeven Man der Equipage betoond, tydens zy aldaar in de maand April, aangetast door de Gele Koorts, zyne uiterste oplettendheid ondervonden.

"HAANTJES & SCHERMER.
"*Wormerveer*, 26 Juny 1853."

PETERSBURG, 25 *Juny.* Het *Journal de St. Petersbourg* van heden bevat wederom een artikel, waarin wordt aangewezen, dat het protectoraat, hetwelk door Rusland thans op de Grieken in het Turksche ryk wordt verlangd, geheel van denzelfden aard is als datgene, hetwelk door Frankryk meer byzonder op de Katholieken wordt uitgeoefend.

KONSTANTINOPEL, 27 *Juny.* Men verzekert, dat de bemiddeling der groote mogendheden daarheen strekt, dat de eischen van Rusland niet wat den vorm, maar wat den inhoud betreft, door de Porte zullen aangenomen worden. De vereenigde Fransche en Engelsche vloot lag nog in de baai van Besica ten anker.

Al verder wordt gemeld, dat de Tcherkessen zich tot hulp van de Porte vereenigen en door Schamil zelven zullen gekommandeerd worden.

BRUSSEL, 4 *July.* De zoo even verschenen *Indépendance* bevat eene nota van de Britsche aan de Fransche regering, waarin bepaaldelyk wordt aangekondigd, dat Engeland de bezetting der Donau-vorstendommen noch als een *casus belli* noch als eene aanleiding om de Dardanellen door te varen zal beschouwen.

Hetzelfde blad bevat den tekst van Reschid Pacha. De Turksche regering stelt geen casus belli, maar verklaart, dat de bezetting zoo strydig is met handelwyzen tusschen bevriende mogendheden, dat zy die zou behooren te beschouwen.

Volgens een brief uit Weenen, by dat blad ontvangen, zou de bemiddelende zending van den veldmaarschalk Giulay door Rusland en de Porte zyn aangenomen.

WEENEN, 7 *July.* De nadere berigten omtrent den intogt der Russen in Moldavië, bevestigen, dat deze daad geenszins een oorlogzuchtig karakter draagt.

In den ochtend van den 3 zyn de eerste troepen te Jassy binnengerukt en dienzelfden dag verwachtte men in die hoofdstad van Moldavië nog 10,000 Russen. Men geloofde niet, dat zy Bucharest, de hoofdstad van Walachye zouden bezetten voor den 8 July.— Den 3 July is te Jassy ook de proclamatie van Prins Gortschakoff, opperbevelhebber van het bezettingsleger uitgevaardigd, waarin wordt te kennen gegeven, dat er geene verandering in het bestuur der vorstendommen zal komen.

Te gelyker tyd, dat de Russen in de vorstendommen trekken, heeft het Turksche bewind aan den Keizer van Rusland den eersten termyn van de schadevergoeding wegens het bezetten van dat grondgebied in 1849 en 1850 betaald

In de jongste brieven van Konstantinopel wordt by voortduring veel gesproken over de toebereidselen in de Zwarte Zee, zoowel van de zyde van Rusland als die van Turkye.— De eerste zoude, zegt men, 140 à 150,000 man geplaatst hebben aan de Moldo-Walachische grenzen, de tweede 80,000 man aan de oevers van den Donau. De weluitgerus te troepen, die, volgens een dagblad van Konstantinopel van 24 Juny door Turkye in het veld zouden kunnen gebragt worden, moeten omstreeks 200,000 man bedragen. Maar deze berekening verdient weinig geloof.

— 8 *July.* Het *Journal de St. Petersbourg* van den 3 July bevat twee belangryke stukken. Het eene is eene nieuwe circulaire van het Russische bewind aan al zyne diplomatische agenten buiten 'slands, waarin eerst weder vooral te kennen wordt gegeven, dat het beschermheerschap van den Keizer van Rusland over de Grieksche Christenen in het Turksche Ryk volstrekt geen nieuwe eisch is en vervolgens ook beweerd wordt, dat het binnen trekken der Russische troepen in de Donauvorstendommen slechts een noodzakelyk gevolg is van de aankomst der Engelsche en Fransche vloten aan den ingang der Dardanellen. De Keizer van Rusland laat overigens geen zyner te voren te kennen gegeven eischen varen en ofschoon hy zich afkeerig verklaart van elk denkbeeld van verovering en zegt een warm voorstander te zyn van de integriteit des Turkschen ryks, verklaart hy tevens, dat, indien men geen regt laat wedervaren aan zyne vorderingen, hy al le middelen zal aanwenden om zyne regten te doen erkennen en te handhaven.

Het andere stuk is de proclamatie van Prins Gortschakoff by zyne intreding in de vorstendommen. De opperbevelhebber der Russische troepen verklaart daarin, dat deze stap geenszins uit zucht tot verovering geschiedt, maar om de regten van Rusland te doen erkennen, en dat zoodra dit geschied zal zyn, de Russische troepen wederom naar Rusland zullen terugkeeren; dat voorts in het bestuur van Moldavie en Walachye geene verandering zal gebragt worden.

— 10 *July.* De jongste berigten uit Konstantinopel melden, dat de Sultan, om in de kosten voor de krygstoerustingen te voorzien, al het zilverwerk, dat hy van zyne moeder geërfd heeft, ter waarde van ongeveer 40 mill. piasters, ten beste heeft gegeven; men heeft ook besloten de sommen, die in de kassen van den Vakouf-Kadmi, den beheerder der moskee goederen, ingekomen zyn, ter beschikking van de regering te stellen; deze sedert eeuwen opgestapelde gelden moeten meer dan voldoende zyn voor de noodzakelyke uitgaven. De berigten uit Kurdistan schilderen de geestdrift van de redifs (Turksche landweer) met zoo sterke kleuren, dat zelfs de kranken en invaliden aan de krygsdienst willen deel nemen.

LONDEN, 9 *July.* Het kabinet blyft steeds verdeeld omtrent de Levantsche kwestie.— Lord Palmerston wilde, dat de regering eene krachtige houding aannam. Lord Aberdeen daarentegen raadt aan om den weg van bemiddeling in te slaan. De ministerraad heeft besloten, dat de bezetting der Donauvorstendommen als geen *casus belli* zal worden beschouwd en zal nadere berigten uit Turkye afwachten. De vloot zal buiten de Dardanellen blyven. Indien de bescherming van den Sultan hare hulp eischt, is de gezant te Konstantinopel gemagtigd, om aan den bevelvoerenden admiraal de noodige bevelen te geven.

PARYS, 11 *July.* De byzondere berigten uit Konstantinopel, van den 30sten Juny, zyn niet onbelangryk. Zy bevestigen de tyding, dat de verbondene vloten niet zullen verzocht worden in de Dardanellen binnen te trekken, ten gevolge van het bezetten der vorstendommen (welke gebeurtenis overigens als werkelyk geschied nog niet bekend was te Konstantinopel, hoewel zy voor onvermydelyk gehouden werd), daar de mogendheden dit niet als een *casus belli* beschouwden. De Porte zelve hield deze daad wel werkelyk voor een beginsel van vyandelykheid. Desniettemin zoude de Sultan geen beroep doen op de hulp der vloten, omdat de vertegenwoordigers der groote mogendheden hem zulks niet aanraden, en in zynen toestand zyn deze raadgevingen nagenoeg met bevelen gelyk te stellen; maar men begon te Konstantinopel sterk te morren tegen Frankryk en Engeland, welke men beschuldigde van Turkye in den steek te laten, na het tot tegenstand aangezet te hebben. Turkye bevindt zich bovendien in een ondragelyken toestand door dezen gewapenden vrede, welke, indien hy nog langer duurt, het onvermydelyk te gronde moet rigten. De opgewondenheid der gemoederen is reeds op sommige plaatsen tot uitbarsting gekomen. Zoo zyn te Adrianopel en op eenige plaatsen in de nabyheid van Konstantinopel betreurenswaardige ongeregeldheden voorgevallen. Den Christenen werd overlast gedaan en de geestdryvery ontwaakte luide, zoodat velen zelfs wenschen, dat de verbondene vloten de Dardanellen mogten binnen trekken, niet alleen als waarborg tegen Rusland, maar omdat hare tegenwoordigheid een goeden indruk zoude maken, strekkende om de orde en rust in Turkye te bewaren.

— 12 *July.* Volgens een veel verspreid gerucht hadden de Fransche en Engelsche kabinetten voorstellen tot eene minnelyke schikking naar Petersburg gezonden, die de Keizer den 2den July tot het afzenden der tweede nota nog niet ontvangen had. Men voegde er by, dat by deze voorstellen een eigenhandigen brief van Keizer Napoleon gevoegd was, hetwelk echter minder geloof vond.

Aan den anderen kant verzekert men, dat de vertegenwoordigers van Engeland, Frankryk, Oostenryk en Pruisen te Konstantinopel zich steeds bezig houden met het opstellen van eene soort van nota, welke de Porte zoude rigten aan al de mogendheden, waarin de Sultan zich verbond de regten der belyders van onderscheidene godsdiensten te handhaven. Daar deze nota aan al de mogendheden gerigt is, zoude zy geene byzondere verbindtenis uitmaken, die de onafhankelykheid van het Turksche ryk geweld aandeed, zoo als dit met Rusland het geval zoude zyn, terwyl aan den anderen kant alles toegestaan werd, hetwelk Rusland eischt, zoodat de Keizer van Rusland geene reden meer zoude hebben, om in zyne eischen te blyven volharden. Alsdan zouden de Russen de Vorstendommen ontruimen en de Engelsche en Fransche vloten zich van de Dardanellen verwyderen.

Een brief uit Smyrna meldt, dat de Amerik. gezant te Konstantinopel den Heer M. Costa, wiens arrestatie aanleiding heeft gegeven tot ongeregeldheden te Smyrna, zoude hebben opgeëischt. Een Amerik. oorlogschip had zich nevens het Oostenrykscho geposteerd, om te verhinderen, dat de Heer Costa met geweld werd weggevoerd.

Het bevestigt zich, dat de Heer v. Bruck de uitlevering van al de Oostenryksche uitgewekenen verlangd heeft.

— 7 *July.* Te Smyrna hadden ongeregeldheden plaats gehad, ten gevolge der arrestatie van den adjudant van Kossuth. Het huis van den Oostenrykschen consul was overrompeld. Men had troepen ter bescherming ingeroepen.

KOLONIALE SECRETARY.

Aanzoek voor Manumissie.

DERDE AFKONDIGING.

1853.

No. 23. July 15. van de slavin *Maria Francisca*, oud 70 jaren, dochter van *Maria de la Sencion*, toebehoorende aan *F. J. van der Biest* te Aruba.

„ 24. „ 20. van de slaven *Clarch*, oud 64 jaren, dochter van *Maria Dianora*, en *Picternella*, oud 39 jaren, dochter van *Clarah*, toebehoorende aan den boedel en de nalatenschap van wylen *Raphael Salsedo*.

„ 25. „ 29. van den slaaf *Cadet*, oud 33 jaren, zoon van *Anika*, toebehoorende aan *Hendrik Ogenius*.

De Koloniale Secretaris,
J. SCHOTBORGH Hz.

Gedrukt ter Drukkery van
A. L. S. MULLER & J. F. NEUMAN wz.